

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. *Erzelen, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der COURANT.*

MAANDAG. 6 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents regelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4. December.

De begrooting van Oorlog is gisteren, nadat het gehoorzamen was openbaar, met eene groote meerderheid aangenomen. In de openbare zitting nog slechts discussie over gevallen over de vereniging van de militaire akademie met de school voor opleiding van marine officieren, en over het materieel van oorlog, waartoe de wensch was geuit, dat dit onderdeel afzonderlijk mocht worden behandeld. De meerderheid heeft het anders begrepen; en de begrooting is alzoo onveranderd goedgekeurd.

Dit verwondert het ons, dat nog twintig leden tegen de begrooting van Oorlog hebben gestemd. De tijden zijn er niet naar, om bezuinigingen op de begrooting van Oorlog in te voeren. Wat thans aan 't leger zou worden gespaard, zou later, en wellicht spoedig, honderdvoud moeten worden vergoed, behalve dat Nederland daarvoor tevens op eene schroomelijke wijze zou kunnen hoeten.

De groote meerderheid der Kamer heeft dit wijselijk ingezien. Men kon zich ten overvloede aan België spiegelen. Ook daar wilden voor één jaar eenige heden op de kosten van het leger ettelijke millioenen sparen. Het Belgisch gouvernement had het onverstand van daaraan het oor te leenen; na vóórge te hebben verklaard, dat de besprokene inkrimping van het leger alleziens afkeurenswaardig was. De eene minister van Oorlog volgde op den anderen, telkens terug deinzende voor het gevaar van de hand aan het leger te slaan. Intusschen werd er veel gespaard aan vestingen en materieel, met daarvoor weinig of niets uit te geven. Er werd hier ingekrompen, daar beknipt, en men had reeds al te groote bezuinigingen ingevoerd. Daarop stelt het gouvernement eene commissie in uit officieren en leden der Kamers, om te onderzoeken, hoe men zal kunnen komen tot de bezuiniging van nog ettelijke millioenen.

En welk resultaat levert die bezuinigingswoede? In de eerste plaats, dat het gouvernement nog voor den afloop van het onderzoek der commissie, op eigen verantwoordelijkheid, zonder de Kamers te kennen, verplicht is geweest bij bestaand een krediet van 15 millioen franken uit te schrijven, ten einde daardoor aan te vullen wat aan vestingen en materieel, en vooral aan de benoodigde meerdere versterking van Antwerpen is onthouden. Ziedaar dan de jongste bezuinigingen met 15 millioen nieuwe uitgaven vergoeden. Maar daarmee was de kwestie niet uit. In de tweede plaats bracht eindelijk de commissie haar rapport uit, waarin zij bewijst gelijk $2 \times 2 = 4$, dat de begrooting van Oorlog in plaats van vatbaar te zijn voor eene bezuiniging van nog eenige millioenen, met eenige millioenen jaarlijks moet worden verhoogd. In plaats van de begrooting van Oorlog van 28 millioen franken te kunnen inkrimpen tot 25 of 22 millioen, is de noodzakelijkheid aangetoond, dat zij moet worden gebracht op de jaarlijksche som van 32 millioen franken. Ziedaar wat het in België heeft opgeleverd, den populaireren kreet van bezuiniging aan te heffen. Er is veel verwaand, dat men het leger moet worden onderhouden, en nu het grootste kosten moet worden hersteld; en bij slot van rekening blijkt het, dat verhooging van uitgaven voor het leger, in plaats van vermindering, noodig is.

Als wij onze 10 millioen en 4 ton vergelijken, bij de 32 millioen franken, die België, zonder op de buitengewone kredieten te letten, voor het leger noodig heeft; dan bestaat er werkelijk geen reden van klagen, dat ons leger veel geld kost.

Twee vraagstukken zijn er, die in de laatste jaren het oude Engeland in hevige beweging hebben gebracht en een strijd hebben ontketend; die aan zijne historie eene geheel gewijzigde rigting heeft gegeven; wij bedoelen het vraagstuk der godsdienstvrijheid en dat van den vrijen handel. Na hetgeen wij meermalen gelegenheid hadden betreffende die beide vraagstukken, die de grondslagen van het Engelsche Staatsgebouw in het hart hebben aangegrepen, in het midden te brengen, is het overbodig te achten in het breede den latigen samenhang tusschen deze beide vraagstukken te betoogen. Dit volsta: dat, sinds de *Beurijder* der Kerk in Engeland,

dat, sinds O'Connell het Parlement dwong, het geweten vrij en de Katholijken geëmancipeerd te verklaren, de Staatskerk ten bevestigste geschied werd, in haren invloed op de gebeurtenissen des lands; en dat, sinds Cobden het systeem van vrijen handel bij het Parlement wist door te driven, het zwaartepunt der politieke kracht — van den adel, van het grondbezit, verplaatst werd naar de handels- en nijverheidsbelangen, die van dat oogenblik van overwegende betekenis waren geworden. O'Connell en Cobden, beiden staken de banier op, die het woord *Vrijheid* te lezen gaf; de een de banier, die tot de erkenning der godsdienstvrijheid, de ander de banier, die tot de verwezenlijking der handelsvrijheid noodde; en het oude Engeland schudde op zijne historische grondslagen van bescherming der Kerk en van bescherming des adels, en van lieverlede moest het tot de erkenning komen, dat die historische grondslagen hun tijd hadden gehad, en niet langer in staat waren het oude Staatsgebouw te dragen. Opmerkelijk is daarenboven, ter waardeering van het nauwe verband waarin de bemoeijingen van O'Connell en Cobden onderling staan, het feit, dat het de groote Robert Peel was, die de eerste was om de onwederstaanbare kracht van beider vorderingen te erkennen, en die, schoon eerst na langen doch vruchtelozen tegenstand, het Parlement wist te bewegen in 1829 de godsdienstvrijheid en in 1846 de handelsvrijheid te dekreteeren, dat is, in het eerste jaar de afschaffing der watervrijheid op het stroomgebied van de Rijn, en in het laatste jaar, de afschaffing der watervrijheid, waarop rustte wat men de materiële basis van Englands bestaan mag noemen.

Doch, schoon door de wetgeving gedekreteerd, schoon de oude godsdienstvrijheid en handelsvrijheid zich tegenover den Staat op gelijke lijn geplaatst vonden en de handelsvrijheid het den landbouw, dat is den adel beschermend stelsel verwonnen had — het was natuurlijk dat de Staatskerk en de aristokratie daarmee nog niet terstond van hare aloude aanspraken en voorregten afstand deden. Wel waren zij in den wettelijken strijd verwonnen; zij hadden echter nog genoeg middelen te harer beschikking, om zich tot een hernieuwden strijd voor te bereiden, en om te beproeven ten gelegen tijd aan de godsdienst- en de handelsvrijheid op hare beurt de beschamendste nederlaag te brengen. Vandaar de vereenigde krachtsinspanning, waarmee in de laatste jaren de Staatskerk en de aristokratie zich zoowel tegen de vrije ontwikkeling van het Katholicismus in Engeland, als tegen de handhaving eener handelswetgeving, die meerdere welvaart schonk aan alle klassen der maatschappij, verzetteden; vandaar de strijd, welken beiden, welken én Staatskerk én aristokratie, met vernieuwden nadruk, in de laatste maanden tegen de Peelisten en de volgelingen van Cobden, zoowel als tegen de Katholijken voerden.

Met welken uitslag die strijd op het terrein der godsdienstvrijheid gevoerd wordt, laten wij heden onbesproken. Tot heden immers heeft er nog geen beslissend treffen plaats gehad tusschen de beide strijdvoerende partijen. De *titel-bill*, de afgrijsselijkheden te Stockport gepleegd, de oprakeling van de besluiten betreffende de geestelijke kleederdragt, hebben slechts een zeer ondergeschikte waarde. Mocht men echter daaruit tot den stand van den strijd besluiten willen — wel verre dat men er de waarschijnlijkheid van de aanstaande zegepraal der Staatskerk uit zou kunnen afleiden, mag men veeleer uit die teekenen des tijds opmaken, dat de Staatskerk, welke razernij ook haren boezem verscheure, zich tegenover de Katholijken onmachtig gevoelt.

Op het terrein der handelsvrijheid mag men echter zeggen, dat de beslissende slag tusschen het beschermend stelsel en de handelsvrijheid, tusschen de aristokratie en het materiele volksbelang, tusschen de historische regten en het meer democratisch nijverheidsbelang, geslagen is, en dat in dien slag de aristokratie zich op genade aan hare tegenpartij heeft moeten overgeven. Die kalmit heeft haar getrouwen ter gelegenheid van de allermerkwaardigste discussie, gevoerd naar aanleiding van de motie van het Parlementslid, den heer Villiers — discussie merkwaaardig genoeg, om daaraan in een volgend Nummer een afzonderlijk artikel te wijden.

Men schrijft uit Brunn aan de *D. Volkshalle*:

Onze hoogwaardige Bisschop heeft dezer dagen van zijne onderhoorige geestelijkheid eenen herderlijken brief geschreven, waarin hij het hier en daar voorkomende misbruik om aan katholieke kinderen onkatholieke scholen te laten bezoeken, bepaaldelijk afkeurt en berispt, en zalks voor het toekomstige streng verbiedt. De volgende plaats van dezen herderlijken brief verdient wel in de hoogste mate elders bekend te worden:

„De katholieke handelt of zonder nagedachte, wanneer hij zijne kinderen naar de onkatholieke school zendt, of hij geeft met volle bewustheid het katholieke geloof en het heil zijner kinderen prijs. Want hoe welklijk en zoet, en hoe herhaaldelijk het woord *verdraagszaamheid* ook uit veler mond moge vloeijen, zoo is het toch niet te verwachten, dat de onkatholieke school haar karakter als zoodanig niet zou aan den dag leggen; zoodanige verwachting zou zelfs met de verdraagszaamheid strijdig zijn, in zoo verre zij bij de onkatholijken eene verlossing van hun geloof veronderstelt. Hebben de onkatholijken in geloofsaken eene vaste overtuiging, dan moet deze ook uitgedrukt zijn in hunne scholen, in hunne onderrichting, in hun onderwijs, de kinderen kunnen en mogen hun dat ook met kennis en met maar zij kunnen ook om dezelfde reden hunne kinderen niet naar de onkatholieke school zenden.

„Wanneer alzoo de zielzorger ziet, dat een katholieke vader zonder aangedachte zijne kinderen aan onkatholieke meesters of scholen overgeeft, dan is het voor hem een heilige pligt, den onnadenkende vader op zijne aanslag opmerkzaam te maken. Van den onkatholijken meester zullen de kleinea niets katholieks, en daarom ook veel onkatholijks leeren; van oefeningen des geloofs kan er bij hen geen sprake zijn, hun geloof wordt verzuimd in de war gebracht, en zij zullen jegens diens onverschillig of geheel ongelooft worden.

„De zielzorger moet daarom alle pogingen in het werk stellen, om die onbetamelijke heid tegen te gaan, en ten spoedigste uit den weg te ruimen. Bijaldien de priester zweeg, zoo zoude hij medeplichtig worden aan de ergernis; en juist om die reden vinden wij ons gedrongen deze algemeene aanduiding aan onze beminde geestelijkheid te geven. Het is noodzakelijk dat alle zielzorgers van ons diocesis zich tegen het aangeduide misbruik verzetten; uit dien hoofde stellen wij het aan onze gansche geestelijkheid ten pligt in de voorgeschreven rigting de grootste waakzaamheid aan te wenden, en daar, waar de vermaningen des zielzorgers geen gehoor vinden, onze tuschenkomst in te roepen.

„Wij komen er niet tegen op dat den onkatholijken vrijgelaten worde te onderwijzen in den zin van 't geloof zij voor waarheid houden; wij hebben er ook niets op tegen dat zij aan de hunnen het bezoeken der katholieke scholen verbieden; maar wat wij nimmer mogen toelaten, is dit, dat katholieke kinderen door het bezoeken van onkatholieke scholen of door een onkatholiek onderderrigt van de bronnen des heils worden afgehouden.

De protestantsche *Nürnberg. Correspondenz* bevat belangrijke bijzonderheden over het sluiten der missie, die te Bamberg door de Eerw. P. P. Jezuïten is gegeven.

De Eerw. P. P. der S. J. hebben den 11 November Bamberg verlaten met een spoortrein van Nürnberg; zij werden tot aan het station vergezeld door een groot aantal mannen en vrome vrouwen, die tot het laatste oogenblik hun gezelschap wilden genieten. Toen de Eerw. P. Roder de afscheidsrede uitsprak, was de St. Martenskerk vol, en een groot deel der menigte, die samengevloeid was om dien redenaar te hooren, moest zich getroosten op het plein voor de kerk te blijven. Vooral roerden de laatste woorden van den prediker alle aanwezigen, en er was toen als het ware een algemeen gesnik en geweën. Zoodra de Eerw. P. Roder met zijne nedebevelen naar de sakristij was gegaan, om den zegen des Aartsbisschops te ontfaangen, traden er ook eenige dames met geestdrift binnen, zij smoltten weg in tranen en bestrooiden de Pater van bloemen en kransen, zich gelukkig rekenende, wanneer zij den room hunner kinderen met de lippen mochten aanraken.

den avond begaf zich eene deputatie van den Pius naar de missionarissen, en overhandigde hun een perkament geschreven adres van hulde en dankbetuiging. Niemand kan het ontkennen, voegt de Nuremb. Corresp. er bij, dat de missionarissen een diepen indruk hebben te weeg gebragt. Gedurende de missie werden de schouwburgen weinig bezocht; zoo waar is het dat het publiek meer behagen schied in het aanhooren der avondpredikationen, die juist voor de wel onderwezen klassen waren ingerigt.

Gisteren is bij de Regering de officiële kennisgeving ontvangen, dat het Keizerrijk in Frankrijk is afgekondigd.

De Zwitsersche radikalen gaan voort met hunne geweldendheden tegen de Katholyken. Als een tegenhanger van de verfoeilijke besluiten van Tessin tot uitdrijving der nederige Broeders van den H. Franciscus, en tot verdrukking der geleerde Benediktijnen, ziet men het kanton Wallis gestadig voortgaan met den verkoop der kloostergoederen van het wereldberoemd gastvrij gesticht van den St. Bernard, hetwelk door vele eeuwen heen toetsiaard heeft verstrekt van de geheele Katholiciteit. De heer Clut, te Parijs, gemagtigde van de kloosterlingen van den St. Bernard, heeft op nieuw in een krachtig adres tegen dezen voortgang der willekeurige ontgigning van de kloostergoederen bij den kantonnalen raad van Wallis geprotesteerd.

De brand die gisteren was ontstaan in de teerkokerij van den heer G. W. Deeleman, op het Prinsen-eiland, heeft 4 pakhuizen met teer, olie, terpentijn, hars en graan in de asch gelegd, doch is door de hulp van 17 brandspuiten des avonds omstreeks 2 ure bedwongen.

Tot leden van de Kamers van Koophandel en Fabrieken zijn gekozen:

- Te Zwolle: de heeren H. T. Schaepman, J. J. Doyer, W. A. Van Laer en A. Jacobs.
- Te Goor: de heer H. J. ten Dorpschate.
- Te Hengelo: de heeren A. Stenvers en L. A. Hagen.
- Te Deventer: de heeren G. Bussemaker, L. Hulscher, G. J. U. V. d. Lande en C. B. Vervoort.

Z. M. heeft 16 J. P. Scholten van Asehat, gewezen kommissie bij het Departement van Buitenlandsche Zaken, verleend een pensioen van 981's jaars.

Z. M. heeft ten te herbenoemd: Reynvaan te Amsterdam, tot commissaris van de vaart op de Rijn; tot kantoor-plaatsverv. de Heer van W. A. Everts; tot te Nieuwer-Amstel: Mr. J. A. G. G. van der Grinten; tot te Amsterdam: tot kantoor-plaatsverv. de Heer van W. A. Everts; en tot prok. bij de arr. regt. te Deventer Mr. H. Honck.

De minister van Financien heeft ontvangen twee koepons te samen betaalbaar met 7.92 door een onbekende, uit Maarsricht, ten behoeve van s Rijks schatkist ingezonden.

De Minister van Financien heeft op de vraag: of wegens vaartuigen, overigens vallende in de vrijstelling van § 5 e van titel XVI, gevoegd bij de wet van 22 April 1852 (Staatsblad No. 24), die vrijdom al dan niet verloren gaat, wanneer de vaartuigen tijdelijk worden gebruikt tot vervoer van kool, appelen, aardappelen, wortels en andere dergelijke voorwerpen, om die daartoe bij kleine partijen te verkoopen? te kennen gegeven, dat ook op gedaachte vaartuigen de beschikkingen van 1 Juni en 3 Aug. 1852, No. 113 en 107, van toepassing zijn, als zijnde in de wet geen grond te vinden, om wegens het tijdelijke van het bedoelde gebruik, zoodanige vaartuigen onder de bij gezegde wetsbepaling vrijgestelde te begripen.

Dezelfde minister heeft den betrokken ambtenaren doen opmerken, dat, wanneer men mocht verlangen, om specien, welke door hen worden erkend als afkomstig van een deugdelijk zeep, zonder dat ze als zeep onbruikbaar zijn geworden, naar eene zeepziederij, hetzij om het onvoldoende van de kleur of van den reuk hetzij uit eenigen anderen hoofte, terug te voeren, de minister er geen bezwaar in ziet, dat die terugvoer, op gelijken voet als kwade bedorven zeep, worde toegelaten.

Van Regeringswege, zijn ten behoeve der Kamers van Koophandel en fabrieken vermeld bij § 2 der cirkulaire in de Staat-Courant van 29 Junij 1852, verzonden, exemplaren der nieuwe verordeningen omtrent:

- 1° de Hamburger zeeverzekeringen;
- 2° den handel in boter, thee en terpentijn-olie, op Hamburgs grondgebied, welke met 1 Januarij 1853 in werking komen.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 3 December.

In deze zitting zijn de algemeene beraadslagingen over hoofdstuk X der staatsbegroting voor 1853 (Oorlog) in comité-gevoert en geëindigd. Daarna zijn de afzonderlijke artikelen in openbare zitting behandeld, en nadat deze achtereenvolgens zijn goedgekeurd, is het geheele hoofdstuk met 43 tegen 20 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Storm, van der Linden, Jongstra, Verweij, Westerhoff, de Fremery, de Moraaz, van Hoofvelt, Ter Bruggen Hugenholtz, van Wistershoven, Zylker, van der Heijde, de Limpens, van Eck, Hengst, ten Cate, Reijnders, van Wylick, de Man en Huguenin.

De voortzetting der beraadslagingen over de begrotings-wetten is bepaald op morgen, des namiddags ten één ure.

De commissie van Rapporteurs voor de tien bij de Kamer aanhangige naturalisatie-wetten heeft daaromtrent haar verslag uitgebragt. De Kamer heeft beslist de behandeling dier ontwerpen vast te stellen na afloop van die over reeds aan de orde gestelde wets-ontwerpen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

INTOEGT DES KEIZERS.

PARIJS, 2 Dec. Heden was het de belangrijke dag, die in Frankrijks geschied-rollen als het ware een nieuw tijdperk aanwijst, waarop het Keizerrijk in Frankrijk is afgekondigd, ten gevolge van eene algemeene volksstemming, en Prins Karel Lodewijk Napoleon Bonaparte tot Keizer geproklameerd is onder den titel van Napoleon III.

Reeds vroeg in den morgen werd van het Hotel der Invaliden met 101 kanonschoten de plegtigheid aangekondigd; nog werden 101 schoten gelost van eene batterij van Montmartre en 30 schoten van een der forten.

Ten 10 ure had de plegtige afkondiging van het Keizerrijk plaats op het plein van het stadhuis. De heer Berger, prefekt van de Seine, omringd van de stede-lijken en den departementalen raad van de Seine, beklom een estrade, en hield voorlezing van de verklaring van het Wetgevend Ligchaam, van de aanspraak van den heer Mesnard, van het antwoord des Keizers en van het dekreet, waarbij de openbaarmaking van het senaatsbesluit van 7 November werd bevolen.

Eene aanzienlijke menigte volks woonde deze afkondiging bij, die haar met luide kreten: *Leve de Keizer!* ontving. Het plein was door de militaire magt en de nationale garde op eene doelmattige wijze bezet.

Omstreeks 12 ure verliet Z. M. Saint-Cloud, geleid door een regiment dragonders en eene divisie reserve-kavallerie, en gevolgd door eenen schitterenden staf. Naast Z. M. reden de maarschalk Saint-Arnaud, minister van Oorlog en graaf de Persigny, minister van binnenlandse zaken. Napoleon droeg den gewonen generaal uniform met het groot ordeleken van het Legioen van Eer. De orde van den trein bij den intogt was als volgt: voorop ging de muziek van het 7de reg. lansiers; de gen. Partoureaux; een eskadron van het 7de reg. lansiers met den kolonel aan het hoofd; de generaal en chef met zijn staf; drie eskadrons van het 7de reg. lansiers; het 12de eskadron dragonders; het 1ste eskadron van het 1ste reg. karabiniers; de muziek van het 6de eskad. kurassiers; de gen. Notté, aan het hoofd van zijn staf; de brigade kurassiers; de kolonne divisie-gewijze marcherende; de brigade karabiniers, idem.

Ten een ure bereikte de Keizer den Triumfhoog, aan het einde der Champs-Élysées. Daar werd aan Z. M. door den prefekt van de Seine, den prefekt van politie en een aantal generaals en officieren hulde bewezen. Ook werd Z. M. door den generaal Lamartine, opperbevelhebber der nationale garde, benevens door den staf verwelkomd.

Aan de porte Maillot tot aan het kasteel der Tuilleries, was aan de eene zijde eene linie der nationale garde, en aan de andere eene linie, bestaande uit de infanterie der armée van Parijs, geschaard. De trein passeerde den tuin, zich begevende naar het plein voor het paleis, waar de Keizer over de aldaar geschaarde troepen eene revue hield.

De komst van Z. M. op de Tuilleries werd door 101 kanonschoten aangekondigd. Aldaar werd de Keizer ontvangen door den maarschalk Jérôme en diens zoon prins Napoleon, prins Lucien Murat, prinses Mathilde, den hertog van Hamilton en vele andere leden zijner familie, den heer Baroche en meerdere aanzienlijken. In eene der salons ontmoette de Keizer Abi-el-Kader, die dezen morgen van Amboise was aangekomen. Z. M. onderhield zich een oogenblik met den Kader.

Vervolgens vertoonde Z. M. in de gelukwenschingen van alle aanwezigen te hebben ontvangen, zich op het balkon van de Tuilleries, waar hij door de kranten der troepen werd gehuldigd; toen werd na trompetgeschal en trommelslag, door den minister van Oorlog aan de troepen het Keizerrijk afgekondigd. Een luid *Leve de Keizer!* weergalmde in de lucht.

Z. M. begaf zich daarop naar zijn appartementen. De Keizer zal dezen winter de Tuilleries blijven bewonen. Heden avond was er een diner ten hove van 60 covers, waaraan alleen de leden der keizerlijke familie, de Ministers en eenige aanzienlijke personen deelnamen. Daarna groote luisterrijke receptie op de Tuilleries.

Ten 2 uren heeft de heer de Persigny te paard op het plein de la Concorde aan de nationale gardes het Keizerrijk verkondigd.

Heden avond is Parijs schitterend verlicht.

Er was, niettegenstaande het mistige, regenachtige weder, den geheelen dag eene ontzettende menigte volks op de been, en de geestdrift was algemeen. Alle gilden der werklieden van de hoofdstad, met hunne schitterende

banieren, defileerden voor den Keizer, toen deze op het balkon van de Tuilleries stond. Dit leverde een indrukwekkend gezicht op.

Een ballon werd 's morgens opgelaten en dreef langzaam over de stad op eene hoogte van 60 metres, doch zij werd niet opgemerkt uithoofde van het mistige weder. Een journalist had plaats in het bootje genomen, en strooide 500,000 bulletins uit van het plegtig herstel des Keizerrijks.

Tot leden van den Senaat zijn benoemd de heer Abatucci en de generaal Carrelet.

Heden geven de dagbladen een uitvoerig verslag van de gisteren avond plaats gehad hebbende ontvangst van het Wetgevend Ligchaam op St. Cloud, en van de belangrijke toespraken van den voorzitter van het Wetgevend Ligchaam en van den vice-president van den Senaat.

De Prins-President had ter rechterzijde zijn oom, en ter linkerzijde Prins Napoleon en werd daarop door den president der Wetgevende Magt toegesproken met *Sire!* De redenar zeide, wat reeds van *Mathilde* is gezegd, dat Frankrijk een Keizerrijk en Louis Napoleon Keizer werd, door een volk, dat zijn eigen meester is en oppermagtig zijn regeringsvorm bepaalt, en wel volgens de groote beginselen van 1789, en voegde er bij, dat de natie van den nieuwen Keizer groote panden des vredes verwacht.

Sire!, zoo eindigde de spreker, ontvang van Frankrijk de gloriole kroon, die het u aanbiedt! Nooit ook heeft een koninklijk hoofd eene kroon gedragen, wettiger of meer populair! Deze woorden werden met groot met de kreet: *Leve de Keizer! Leve Napoleon III!*

Vervolgens voerde de heer Mesnard, vice-president van den Senaat, het woord tot den nieuwen Keizer, en zeide o. a. „Door u de kroon op te zetten, die eene halve eeuw geleden de overwinnaar van Maringo droeg, zegt Frankrijk luide wat zijne wenschen zijn, en hoe het, zijn heden aan het verleden verbindende, zijne hoop en zijne herinnering ineen smelt. Het Keizerrijk is de handhaving van onze betrekkingen met het Buitenland in wederzijdsche vriendschap; is de verleving van de godsdienst, zoo als deze dat mag gischen; is de zorg voor de behoeftige klasse; is de kragtstucht bij de armee en in het hart van elk soldaat het gevoel van eer en nationale onafhankelijkheid; is de welvaart des volks door handel en nijverheid; is de verwijdering van alle partijen en een behoorlijke werkring voor alle talenten.

waarna Z. M. het antwoord gaf, hetwelk wij gisteren hoofdzakelijk hebben medegedeeld. „Nog nooit,” zegt *le Pays*, „werd er edeler, krachtiger, onpartijdiger, schitterender en gezonder taal door eenig vorst gesproken.”

MADRID, 27 Nov. De arrestatie der uitgevers van de dagbladen, vervolgd ter zake van valsche of onjuiste mededeelingen nopens de bijeenkomsten van leden der beide Kamers, is door het publiek niet gunstig opgenomen. De *Courier de la Gironde* bevat eenige mededeelingen nopens de geruchten te Madrid, gisteren in omloop. De nieuwe konstitutie zou gereed zijn, om door de Koningin gesanctionneerd te worden. Alle vrijheden, thans in de grondwet gewaarborgd, zouden afgeschaft worden, behalve de persoonlijke vrijheid. Voorts zou een hooge census worden vastgesteld voor de kiezers van het kongres (Kamer van Afgevaardigden) die tot 150 leden zou vermindert worden. De leden van den Senaat zouden dotatiën ontvangen. De budgetten zouden permanent zijn, en niet gewijzigd kunnen worden dan op voorstel van het gouvernement. De overige staatsinstellingen zouden geshoofd worden op de leest van de in Frankrijk bestaande. Het hoofd van het kabinet zou zich naar de Cortes begeven met het doel tot onthinding bij zich.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Dec. In de zitting van het Huis der Lords, dd. 30 Nov. verklaarde de eerste minister, Lord Derby, dat het ten hoogste zoude betreuren, wanneer het in Ierland door den Staat gevestigde gemengde schoolwezen niet in de hoofzaak en in beginselen onveranderd bleef bestaan, en dat het gouvernement niet voornemens was eenig voorstel tot wijziging daarvan aan het Parlement te doen. Een der leden van het Huis kondigde aan, dat hij eerstdaags een besluit zoude voorstellen, strekkende om het beginsel der handelsvrijheid, gelijk het door het andere Huis uitdrukkelijk was beaamd, ook door het gezag van het Huis der Lords te bekrachtigen. Lord Derby verklaarde zich niet te zullen verzetten tegen zoodanig besluit, vervat in bewoordingen, die het oordeel over de oorspronkelijke regtmaticheid en wijsheid der intrekking van het graanregt in het midden laten.

De *Times* bevat eene kurienze lijst van niet minder dan honderd twintig leden van het nieuwe Parlement (46 ministeriële en 74 van de oppositie); tegen wier verkiezing, op grond van omkoopning of andere verkeerde praktijken, bij het Huis bezwaren ingebracht

LONDEN, 2. Dec. Cons. kont. 101 a —; op tijd 101 a —; Braz. 102½ a 103½; 1829/39 102½ a 103½; Den. 3 pc. 84 a 85;

5 pc. 106 a 107; Ecuador. 5 a 5½; Gren. 22½ a 22½; Uitgest. 13 a 13½; Mexiko — a —; Nieuwe 24½ a 25½; Peru 4½ pc. 104 a 105; Uitgest. 64½ a 65½; Rusl. 1822 5 pc. 118½ a 119½; (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. 40½ a 41½; 4 pc. 58½ a 59; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 24½ a 25; 8 pc. 51½ a 52; Oup. cert. 3½ a 3½; Passie 6 a 6½; Holl. 2½ pc. 66½ a 67; id. 4 pc. 97½ a 98½; Venez. 41 a 42; Uitg. 16 a 17.
HAMBURG, 2 Dec. Russ. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 90½; Spanje 1 pc. 23½; Binnenl. 3 pc. 42.

SCHEEPSTIJDINGEN.
Het schip Catharina, kpt. G. Wilderman, von Riga herwaarts gedestineerd, is volgens brief van Riga van den 27 Nov., op de kust van Arendsburg gestrand, vol water gelopen en zal met de lading weg zijn, uithoofte men wegens den vorst het ver in zee zittende schip niet kan nadern.
HARWICH, 1 Dec. Het schip Margareth, kapt. Simpson van Rotterdam naar Banff, is alhier lek binnengelopen.

BINNENGEKOMEN:
TEXEL, 2 Dec. J. W. Scheve, Adrianus en Willem, New York. J. A. Warren, Metta Catharina, Denemarken.
HELVINGEN, 3 Dec. W. van der Laan, Hermanus, Caen.

RIVIER-VAART.
AMSTERDAM, 4 Dec. in lading naar:
Köln J. B. Wilson, Köln N°. 3.
Mainz B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Mainz N. Reis, Beaumais.
Duisburg J. L. Arera, Ondine.
Frankf. & Coblenz G. J. Andres, Frankf. N°. 9.
Dusseldorp Neus H. Peeters, Pompejus.
en Ordingen.
KEULEN, 3 Dec. in lading naar:
Amsterdam Kapt. Holz Köln n°. 2.
Rotterdam Wilson " 24.
Rijnhoogte ARNHEM 3 Dec. 2 el 82 duim.
KEULEN 3 " 10 vt. 7 "

ADVERTENTIE.
(2442) Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot, de heer HENDRIK BERNARD BECKERS, in den ouderdom van 54 jaren, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten der Sterfenden.
Tienage, WED. H. B. BECKERS,
2 December 1852. Durs.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY. zijn zeer aan te bevelen, in ziekten der vrouwelijke kunne.
Na eene ondervinding van veel jaren is het ontegenzeggelijk bewezen, dat er geene medecijn kan vergeleken worden met de pillen van Holloway voor zulke ongesteldheden. De versterkende en zuiverende eigenschappen dezer voortreffelijke pillen maken dezelve onfeilbaar. Zij kunnen gebruikt worden door vrouwen van welken leeftijd zij ook mogen zijn. Elke ongeregeldeheid in het gestel wordt door dezelve spoedig verbeterd. Ook als huismedecijn zijn de pillen van Holloway onvergelykelyk en kunnen gebruikt worden voor hoofdpijnen en voor gal- en zenuwziekte.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50.
Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.
Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heeregracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te Amsterdam, bij A. P. MILIUS te Utrecht en bij J. STRAATHAN, hoofd-depouhouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Establishment. (2075)

(2426) Bij den Boekhandelaar P. T. BRAAM te Rotterdam, is dezer dagen van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, J. S. DE HAAS, B. IENFRING, H. A. ZWEERS, J. BEERENDONK, J. F. A. BEUKMAN; te 's Bosch bij Gebr. VERHOEVEN, en verder bij zijne gewone correspondenten:
HANDBOEKJE VAN GODSVRUCHT voor den Advent en het Hoogfeest van Kersmis; of Overdenkingen, Uitroepen en Gebieden bij de Kribbe des Heeren, vooral, egaan door Gebieden en eene Novene om zich gedurende den Advent waardig tot dit Hoogfeest te bereiden. Tweede druk. Prijs 20 Cents.
Mede wordt met goed succes gedebiteerd:
GEZANGEN op het Hoogfeest van Kersmis, den Feestdag van de Besnijdenis onzes Heeren en het Driekoningenfeest. Prijs. . . . . 10 Cents.
HANDBOEKJE ten dienste der leden van de Broederschap der H. Barbara. Prijs. . . . . 10 Cents.

(2452) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, zijn tegen 15 December a. s. op franco aanvraag verkrijgbaar:
OFFICIA PROPRIA DIOECESIS BUSCO-DUCENSIS pro Breviario in 32º et 24º à 35 Cents.
id. in 12º . . . . . 50 "
MISSAE PROPRIAE, groot folio . . . . . 80 "
id. id. klein . . . . . 70 "
OFFICIA PROPRIA DE PASSIONE DOMINI . . . . . 50 Cents.
MISSA DE PASSIONE DOMINI 60 "
DIRECTORIA, enkele . . . . . 30 "
id. met Naamlijst 40 "
doorschoten . . . . . 40 "
id. met Naamlijst 50 "
Enkele Naamlijsten . . . . . 10 "
H. H. Geestelijken worden beleefdelijk verzocht vóór gezegden tijd, *duidelijk* aanvraag te doen.

Eerstdaags komt bij den Uitgever dezer Courant van de pers:
WIE WAS MARIA MONK,
DE ZOOGENAAMDE
ZWARTE NON?
Uit het Engelsch.

Prijs-Courant der Wijnen van J. B. L. Picéni.
BIJ HET ANKER EN DE FLESCHE.
STERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCH EN BEIJERSCH BIEREN, ENZ.
Hieronder vermeld, te bekomen in den Kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburgwal, N. 47.
Lands- en Stads-Imposten, benevens de Flesschen zijn in de Prijzen begrepen.
ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN.		Anker. Flesch.		Anker. Flesch.		Anker. Flesch.	
Medoc zonder lak	f 20	f 0.50	Dry Madera C.	f 60	f 1.50	Sup. fin Genua Olie	/ — / 0.90
" zwart lak	" 24	" 0.60	" " "	" 80	" 2.00	Bordeaux Azijn.	" — " 0.30
" rood lak	" 28	" 0.70	Spaansche Wijn.	" 50	" 1.25	Wijn Azijn	" — " 0.20
St. Estéphe.	" 32	" 0.80	" " "	" 60	" 1.50	Beste Genever	" — " 0.50
St. Julien etz.	" 36	" 0.90	Malaga 1e qté	" 40	" 1.00	Nieuwe Bessen.	" — " 0.00
Lynch Pamilac etz.	" 40	" 1.00	" " "	" 50	" 1.25	Citroenbitter.	" — " 0.60
Villeneuve de Cantemerle	" 44	" 1.10	Constantia	" 40	" 1.00	Moss Elixier	" — " 0.80
Château des 3 Moulins etz.	" 48	" 1.20	KRUIDEWIJN	" 32	" 0.80	Bisschop Essenz t flesj.	0.30
Barton Langoa St. Julien	" 60	" 1.50	Moselwijn	" 32	" 0.80	ENGELSCH BIEREN.	
Château Lafite	" 80	" 2.00	Podenheimer Rhijnwijn	" 30	" 0.75	Schotsch Ale	f 24 f 0.60
" Margaux	" —	" 3.00	Laubenheimer	" 30	" 0.75	Brown stout	" 20 " 0.50
WITTE BORDEAUX	" 38	" 0.95	1846	" 32	" 0.80	BEIJERSCH BIER	" 12 " 0.30
Ermitage	" 54	" 1.40	Niersteiner	" 36	" 0.90	Jopenbier	" — " 1.25
BOURGOGNE WIJNEN.			Radesheimer	" 40	" 1.00	Hollandsch Gember en "	" — " 0.15
Beaune	f 48	f 1.25	Scharlachberger	" 40	" 1.00	Borner	
Pomard	" 68	" 1.70	Marcobrun. en Hochheim	" 50	" 1.25	FIJNE FRANSCH LIKEUREN.	
Volnay	" 72	" 1.80	Liebfraumilch	" 60	" 1.50	Double Anisette Rouge	
Nuits	" 84	" 2.10	Geisenheimer	" 60	" 1.50	" " Blanc	
Chambertin	" —	" 2.50	Rauenthaler Bergw.	" 80	" 2.00	" " Curaçao	
Chabli blanc vieux	" 40	" 1.00	Rudesheimer	" 80	" 2.00	Eau d'Or	
Witte Wijn A.	" 20	" 0.50	Johannesberg	" —	" 3.00	Eau d'Argent	
" " B.	" 30	" 0.75	Steiberger Cabinetwijn	" —	" 4.00	Battafia de Cerise	f 1.50
" Bergerac	" 40	" 1.00	Cognac Brandewijn A.	" —	" 1.00	Crème de Vanille	
" Graves	" 36	" 0.90	" " B.	" —	" 1.25	" " Rose	
" Sauterne	" 36	" 0.90	" " oude C.	" —	" 1.50	" " Noyaux	
" Musc. Frontignan	" 48	" 1.20	Cogn. Brand. heel oude D.	" —	" 2.00	CRÈME DE KIRSCH extra	
Champagne	" —	" 1.75	Witte Fransche Bwijn A.	" —	" 0.60	Lekker	
" Mouss. 1re qté	" —	" 2.00	" Barcelona.	" B.	" 0.70	Persico en Parfait Amour	
" qté Sup. blanc	" —	" 2.25	" " C.	" —	" 0.80	DOUBLE LIKEUREN.	
" " "	" —	" 2.50	Voorloop van	" —	" 1.20	Persico, Coracao, Anisette, Benedictijn, Peperment, Nagelen, Gulde-	
" " "	" —	" 3.00	Armagnac	" —	" 0.80	water, enz. à	f 1 per Flesch.
Port à Port vieux	f 60	" 1.50	Jamaica Rum en Arac	" —	" 1.00	ORDINAIRE LIKEUREN.	
" " "	" 80	" 2.00	Siroop de Punsch van Rum	" —	" 1.10	Witte en Rode Schillen, Anisette, La-	
Xeres of sherry	" 40	" 1.00	" " of Arak	" —	" 1.40	was, Cartewijn, Borewater à 65 cts.	
" " "	" 50	" 1.25				per Flesch. Puik Bessensap à 30	
Tenerif	" 56	" 0.90				per Flesch. Cardemon à 75 cts.	
Madera A.	" 40	" 1.00					
" B.	" 50	" 1.25					

Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, zoo kan het verlangde direct franco aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam zijn de Prijzen f 4 per anker minder, vrij aan boord. (De ledige Flesschen worden tegen 5 Cents en de halve Flesschen à 2½ Ct. per stuk in betaling aangenomen.)
Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen van Manden en Flesschen enz. komen ten laste van Committenten, welke tevens herinnerd worden dat de betaling à Contant geschieden moet, of dat de schippers etc. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is bij het ontvangen aan boord, hetwelk het verkieslijkst is.
NB. De Kelder is open van des Morgens 7 tot des Avonds 11 uren. Voor en na dien tijd vervoeg men zich aan het Woonhuis en Slijterij boven den kelder. Prijs-courant gratis te bekomen.
(MEE) Die de Meekent, weet dat dezelve een gezonde drank is, en in vele gevallen als een zoogenaamd huis-middel kan gebruikt worden, daarom en om den Bijlijken Prijs wordt dezelve aanbevolen.
Nog 2 dagen in de week beschikbaar een **GROOTE KAMER**, geschikt tot het houden van Collegiën, te bevragen bij bovengenoemde.
(2443)
Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuyzen, Drucker en Uitgever.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en zijne gewone correspondenten wordt met succes gedebiteerd:
MÉMOIRE
SUR LES
SOCIÉTÉS SECRÈTES PROTESTANTES
DANS LES
PAYS-BAS,
PAR
UN ELECTEUR NEERLANDAIS.
129 en XVI kompres gedrukte pagina's in 12º.
Prijs f 0.50.
Dit werkje wordt niet algemeen in commissie verzonden. Boekhandelaars die het verlangen, gelieven zulks te melden.
Zoo lang de kleine voorraad strekt, is bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN het onderstaande werk voor den daarbij vermeldten voorraad verkrijgbaar:
Reis van Horace Vernet naar het Oosten.
Tekst en Teekeningen van Count Fesquet. Een deel in groot octavo, met 16 gekleurde platen en geïllustreerden omslag, prijs f 3.50, in netten kartonnen band, in plaats van f 8 ongebonden.